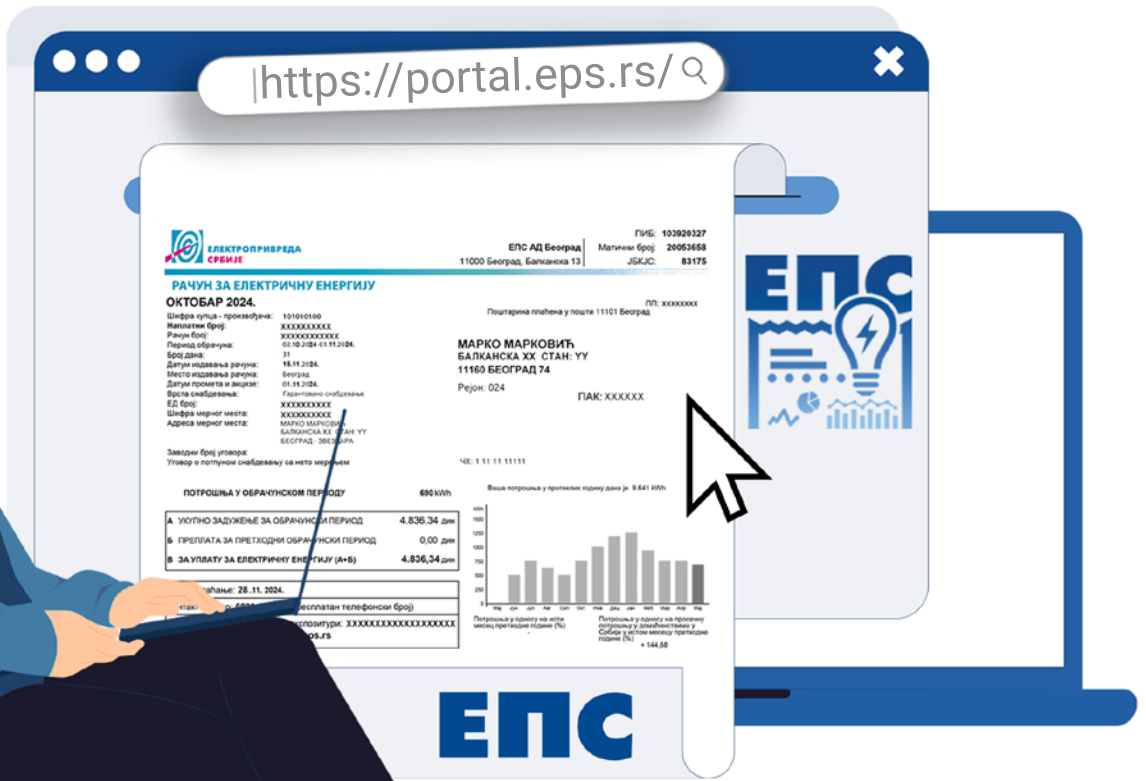

■ Са Поља „Г“

Успешно транспортовано
5.000 тона опреме

изабери
е-рачун

И

плати до
20. у месецу

оствари
попуст од

7%

на рачун за струју

ЕПС - УВИД У РАЧУН

**Плаћајте рачуне путем портала
или мобилном апликацијом**

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

Садржај

из епс групе

05

С Београдског енергетског форума
**Циљ – ЕПС доминантан
и произвођач и снабдевач**

актуелно

08

Са Поља „Г“
**Успешно транспортовано
5.000 тона опреме**

10

Поље „Е“ – БТС систем
почео са радом у новом режиму
Засебне траке за угаљ и јаловину

репортажа

12

Служба припремних радова
ПК „Радљево“
Припрема рударског полигона

актуелно

14

Почетак ремонтне сезоне у „Преради“
**Нови трачни транспортер
у Сувој сепарацији**

16

Тренуци захвалности
после деценија заједничког рада
Аплауз за Ружу

локални мозаик

17

Регионално такмичење средњошколаца
у ТШ „Колубара“
У језгру електротехнике

временлов

20

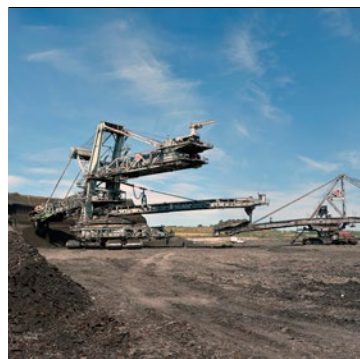
Прича о депонијској машини
на копу „Тамнава-Источно поље“
Време када ништа није било немогуће

04

Усвојен извештај за први квартал 2026. године

ЕПС наставља успешно пословање

06

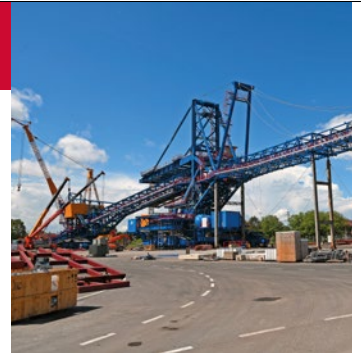
Мајски ремонт на Површинском
копу „Тамнава-Западно поље“

За поузданији рад рударских титана

09

Рударска опрема за Поље „Е“

Монтажа пет машина

импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ АД, Балканска 13, Београд
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић.

ШЕФ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ РБ КОЛУБАРА И ТЕНТ: Наталија Живковић, ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Ана Павловић.

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, УРЕДНИК ФОТОГРАФИЈЕ: Милан Цвијетић.

АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазааревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 735 5086, 735 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs.

НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: Три „О“ д.о.о. Аранђеловац, ТИРАЖ: 3.500

Први број листа РБ „Колубара“, под називом „КОЛУБАРА“, изашао је из штампе 24. септембра 1960. године. Од 15. новембра 2017. носи назив „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

ЕПС наставља успешно пословање

Акционарско друштво „Електропривреда Србије“ наставља и четврту годину успешног пословања. Скупштина ЕПС АД усвојила је 14. маја Извештај о реализацији Трогодишњег плана пословања за први квартал 2026. у којем је остварена добит од 15,1 милијарде динара, што је боље и од плана и од остварења у истом периоду претходне године.

Дубравка Ћедовић Хандановић, министарка рударства и енергетике и представник оснивача у Скупштини, истакла је да су прво тромесечје обележили стабилна производња и мањи оперативни трошкови, као и да је посебно значајно што је у том периоду завршена ревитализација РХЕ „Бајина Башта“.

– После више од 40 година потпуно смо модернизовали један од најзначајнијих капацитета за сигурност енергетског система Србије, а у првом кварталу завршен је и ОДГ систем у ТЕНТ Б, највећи еколошки пројекат у енергетици у овом делу Европе – рекла је Ћедовић Хандановић.

Додала је и да су лоши временски услови допринели да производња угља буде испод плана, али да снабдевање електричном енергијом није било угрожено ниједног тренутка. С

друге стране, боља хидрологија омогућила је више енергије из ХЕ због чега су термоблокови потискивани, па је и њихова производња испод планираних вредности. Министарка је посебно истакла да је кључно то што се одржао тренд доброг пословања из 2025. године, која је била посебно изазовна с аспекта производње. Хидролошке прилике биле су веома неповољне, а прошла година била је већ друга заредом са историјски ниским дотацијама на Дунаву.

– Упркос суши, производња електричне енергије била је стабилна, а посебно је значајно што смо у 2025. повећали

производњу угља за чак седам одсто, односно два милиона тона, уз истовремено већу производњу из термокапацитета. Наставили смо реформе, домаћински пословали, није било кредита за ликвидност, нити измена плана. Уз све мере ефикасног пословања постигли смо сјајан резултат јер је кредитни дуг ЕПС-а смањен за готово четвртину, односно за 43,3 милијарде динара – објаснила је Ћедовић Хандановић.

Она је указала на то да уложени труд за убрзање инвестиција даје резултате, јер и у 2025. и у првом кварталу ове године улагања, посебно

у рударску опрему, јесу на завидном нивоу.

– У 2025. инвестиције су достигле 52,7 милијарди динара и од тога је 44,97 милијарди динара било из сопствених средстава. Степен реализација био је веома добар, чак 97 одсто од плана. У 2026. у првом кварталу фокус улагања био је у рударском сектору јер је један од приоритета обезбеђење дугорочне стабилности производње угља. Улагања у нову рударску опрему у првом тромесечју достигла су 4,3 милијарде динара, што је за 37 одсто више од плана – рекла је Ћедовић Хандановић.

Р. Е.

■ С Јахорина економског форума

Колико ЦБАМ такса отежава декарбонизацију и нарушава конкурентност електропривреда указује и податак да је у ноћи 12. на 13. мај у Србији било 750 мегавата енергије само из ветра, да су цене на европском тржишту биле врло конкурентне, али због износа таксе извоз нам није био у интересу и практично је био неисплатив – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД, на Јахорина економском форуму.

Он је истакао да смањење извоза електричне енергије из региона у Европску унију од 25 одсто има две последице.

– Резултат је мање електричне енергије у ЕУ, али и мањи приход за компаније у региону. Сви због тога имамо

отежан процес декарбонизације којем активно тежимо, а додатно овакав ЦБАМ не иде на руку ни даљем развоју ОИЕ – указао је Живковић.

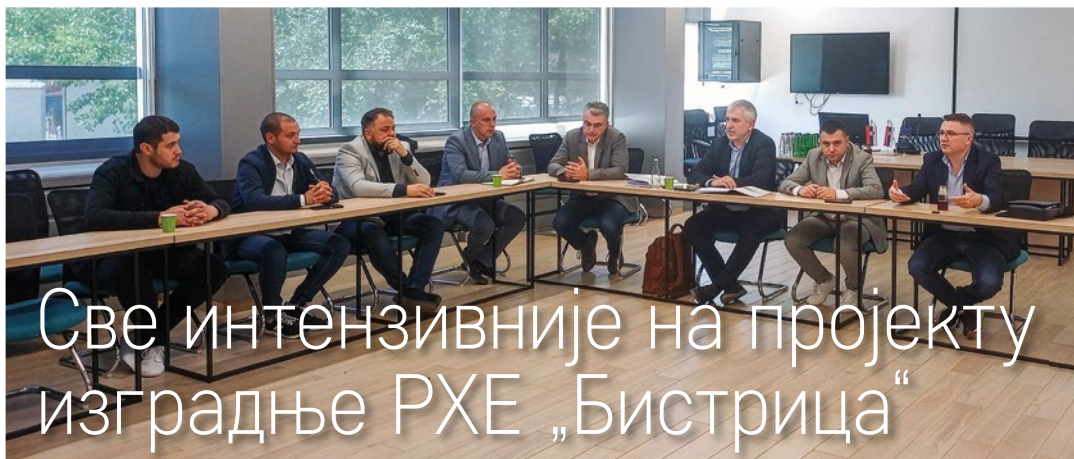
На панелу „ЦБАМ и Западни Балкан: како одговорити на европске климатске захтеве“

Живковић је нагласио да и домаћа такса за CO2 од четири евра по емитованој тони доноси велики годишњи трошак од 100 милиона евра за ЕПС. Он је објаснио да је важно смањити емисије CO2, инвестирати у пројекте декарбонизације, али

остаје изазов како обезбедити финансирање тих пројеката.

– Електропривреде као што је ЕПС, са великим производним капацитетима, са 8.000 MW снаге, инвестиције мере на нивоу милијарди евра. Сви велики пројекти су и инвестиционо обимни, као што је изградња РХЕ „Бистрица“, али овакве ситуације намећу ризик и преиспитивање како у овим условима развијати пројекте, изградити их и рачунати на поврат инвестиције. Истовремено треба да обезбедите и енергетску сигурност и пословну и финансијску стабилност и са тим изазовима суочавају се све електропривреде у региону – рекао је Живковић.

Р. Е.

Све су интензивније активности на припремама за изградњу реверзибилне хидроелектране „Бистрица“, најважнијег стратешког енергетског капацитета, кључног за енергетску будућност Србије и региона. Припрема техничке документације је у завршној фази, расписан је и први тендер за припремне инфраструктурне радове, а након доношења решења Владе Републике Србије о утврђивању јавног интереса за експропријацију земљишта и објеката, активно се разговара са представницима општинских управа Нова Варош и Прибој, на чијем подручју ће бити изграђен овај кључни енергетски капацитет, снаге око 660 мегавата.

Почели су и први разговори са власницима непокретности из Прибоја и Нове Вароши у вези

са поступком експропријације, и то у овом тренутку за земљиште потребно за припремне радове који се односе на реконструкцију постојеће и изградњу недостајуће инфраструктуре, као што су државни пут и водовод. Представници ЕПС-а су делу мештана и власника чије ће парцеле бити прве у поступку експропријације објаснили надлежности, као и наредне кораке у процесу. Овакви разговори наставиће се у наредном периоду, како се буду одвијале активности у вези са поступком експропријације.

Блиска сарадња свих учесника је неопходна и значајна за даљи развој пројекта, те је и интензивнија комуникација између Министарства рударства и енергетике, Министарства за заштиту животне средине, ЕПС-а и општина Нова

Варош, Прибој и Пријепоље. Мапирање адекватних локација за одлагање грађевинског материјала из ископа будуће електране и решавање статуса несанитарне депоније „Друглићи“ биле су главне теме састанка Александра Дујановића, државног секретара у Министарству животне средине, Милана Алексића, саветника за капиталне инвестиције у Министарству рударства и енергетике, Александра Јаковљевића, извршног директора за инвестиције и развој у ЕПС-у, са председницима општина Нова Варош, Прибој и Пријепоље.

– РХЕ „Бистрица“ је највећи енергетски објекат који градим у Србији који ће не само ојачати енергетику и економију државе већ ће утицати и на привреду у овим општинама и највише на то

да локално становништво остане да живи у овом крају и развија га. Настојимо да се испуне сви неопходни параметри и захтеви у погледу заштите животне средине, свесни тога да овај пројекат одређује енергетску будућност Србије и омогућава сигурно прикључење и до 1.500 MW капацитета који користе обновљиве изворе енергије. То је један од стратешких циљева нашег енергетског сектора у процесу енергетске транзиције и декарбонизације – рекао је Милан Алексић, саветник за капиталне инвестиције у Министарству рударства и енергетике.

P. E.

Прилика за све

Договорено је да се у наредном периоду у заједничкој комуникацији министарстава привреде, заштите животне средине, грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, рударства и енергетике, ЕПС-а и општина са овог подручја пронађу најбоља решења за одлагање материјала из ископа, као и за решавање статуса несанитарне депоније „Друглићи“. Истакнуто је и да реализација пројекта РХЕ „Бистрица“ представља прилику за одређени инфраструктурни и комунални изазови превазиђу у корист свих заинтересованих страна.

■ С Београдског енергетског форума

У време све израженијих глобалних изазова, све веће дигитализације и неминовне декарбонизације енергетике, ЕПС данас мора истовремено да обезбеди три приоритета: сигурност снабдевања, финансијску стабилност и одрживу енергетску транзицију. Наши циљеви су јасни – ЕПС треба да задржи позицију доминантног произвођача и снабдевача електричном енергијом – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС-а, на Београдском енергетском форуму, 12. маја.

Један од стубова енергетске сигурности је енергетска ефикасност како на страни потрошње, тако и у делу производње.

– Пример унапређења енергетске ефикасности су ревитализације наших ХЕ, јер смо повећали снагу хидросектора ЕПС-а за више од 100 мегавата. Завршили смо ревитализацију

РХЕ „Бајина Башта“, која ће и даље да обезбеђује енергетску сигурност – рекао је Живковић.

Говорећи о ЦБАМ такси, он је нагласио да је већ сада извоз електричне енергије из

региона ка ЕУ мањи за 25 одсто и то утиче на конкурентност енергетских компанија, као и на продају енергије из ОИЕ на европском тржишту.

– ЕПС и друге енергетске компаније желе да буду део декарбонизације и привуку инвеститоре за пројекте који ће смањити постојеће емисије. Приватни инвеститори и међународне финансијске институције заинтересоване су за улагања у зелену енергију, али тренутна ситуација не ствара услове за даљи процес интензивније декарбонизације. Зато треба заједнички да инсистирамо на решењу – рекао је Живковић.

P. E.

■ „Глодар 4“ и „бандваген 3“

За поузданији рад рударских титана

Са инвестиционом
оправком багера „глодар 4“
и „ведричар“ почела нова
сезона ремонта рударских
справа на западнотамнавском
угљенокопу

■ Бојан Милосављевић

У оквиру овогодишњег редовног мајског ремонта угљених система у западном делу колубарског басена почела је планирана годишња инвестициона оправка на багерима „глодар 4“ и „ведричар“ на „Тамнава-Западном пољу“. Како руководилац овог погона Бојан Милосављевић наводи, током трајања ремонтних активности на ова два багера, на угљеним системима преко Система међуслојне жаловине радиће преостала два угљена багера „глодар 5“ и „глодар 1“, а њихова инвестициона оправка је планирана за крај лета и почетак јесени.

– „Ведричар“, најстарији багер на копу, који ради на Четвртој угљеној линији, заустављен је 7. маја, док је роторни багер „глодар 4“, који угљь откопава на Другој угљеној линији, свој рад прекинуо 10. маја. Након детаљног чишћења и прања предат је Организационој јединици „Метал“ за рад. Планиране интервенције биће у оквирима класичне

инвестиционе оправке. Од већих послова на овим багерима радиће се задизање горње градње, као и контрола кружне стазе. То су операције које трају дуго и онемогућавају паралелне послове, па је идеално време за њих током ремонта – истакао је Милосављевић.

За радове на „четворци“ планирано је до 30 дана, а на „ведричару“ од 30 до 35 дана. Крајем маја на Дробилани кренуће с радом једна линија преко које ће бити могућ транспорт угља са копа и утовар у возове, а угљь ће копати „глодар 5“ и „глодар 4“. Битно је напоменути да ће за време трајања мајског ремонта, „глодар 5“ припремити услове за

свој наредни рад на угљу и биће спреман за кретање у том планираном року.

■ Добро одржавање – сигуран рад

Током наше посете овом рудокопу припреме за инвестициону оправку су биле у јеку. Монтажни плацеви за извођење радова су припремљени, насути, урађени су сви потребни приступни путеви, а чим се машине „прозване“ за прегед зауставе, кренуће и велика акција чишћења и прања оба багера. Запослени су врло уиграни у свим овим пословима јер сваке године пролазе кроз исте процедуре.

Осим радова на рударским машинама, у овом периоду обављају се и сви остали пратећи послови у току мајске инвестиционе оправке, а то су бројна померања трачних транспортера и израда продужетака. Бандвагени, верни пратиоци великих багера који раде на угљу, такође имају у овом периоду своје инвестиционе оправке, али ће радове на њима изводити коповске стручне службе „Западног поља“.

Годишња инвестициона оправка рударских машина веома је важан догађај на сваком копу јер она омогућава да рударске справе поуздано и континуирано раде током целе године, а нарочито у зимском периоду. Главни носилац ремонтних активности је „Метал“. У планиране застоје на системима убрајају се и по два редовна сервиса справа сваког месеца због отклањања уочених недостатака.

– Постоје обимнији послови које не можемо да урадимо током месечних сервиса. То су замене неких виталних делова машина, или контроле тих виталних делова, за које је често потребна санација, што се утврди превентивним прегледима на почетку ремонта. То су интервенције за које је потребно ангажовање „Метала“ и њихове фабрике. С копа се извезу делови, па се тамо уради санација, односно део за који обично немамо заменски се среди и поправи код њих, онда се врати на машину у копу и поново угради. Док трају ремонтни радови на машинама застој у производњи користимо да урадимо и сва потребна померања трачних

За четири месеца 3,9 милиона тона лигнита

Пре месец и по дана ушли смо у део лежишта који је неповољнији што се тиче количина угља, али засад успевамо да пратимо планирану динамику производње и да је успешно остварујемо. За прва четири месеца произведено је око 3,9 милиона тона лигнита и око 9,4 милиона кубика јаловине. Велики значај и даље има дисконтинуално откопавање заосталих количина угља које се тренутно копају на две локације. На источној граници копа се доњи угљени слој који је квалитетнији, док се на западној граници копа горњи угљени слој слабијег квалитета. Након хомогенизације добијамо лигнит који задовољава све потребне критеријуме квалитета. Око 418.000 тона лигнита је откопано дисконтинуалном методом током четири месеца ове године, што је око десет одсто од укупне производње „Запада“ – навео је Милосављевић.

транспортера и разне реконструкције које иначе радимо редовно током године, али неке обимније послове као што су већи кораци померања и неке теже операције наменски планирамо баш за време мајског ремонта – појаснио је Милосављевић.

Коповски стратега

Да би производња беспрекорно функционисала током маја потребно је имати добру стратегију и детаљно организовати рад осталих система на угљенокопу.

– Док трају радови на багерима обухваћеним ремонтом, на наше четири угљене линије наизменично ће радити они који нису у ремонту, а то су „петица“ и „јединица“. Циљ нам је да организујемо да у мало измењеним условима наше четири угљене линије раде са два багера. Тако омогућавамо да се среде све линије, односно трачни транспортери без додатних и већих застоја. Кад се ремонт заврши, сва четири багера биће на својим старим позицијама, транспортери ће бити померени, продужени, сређени и обезбеђени за нормалан рад у предстојећем периоду – рекао је руководилац погона подсећајући да су сви запослени са система распоређени једним делом на пословима на тим багерима везаним за инвестициону оправку, а другим делом за сређивање по системима.

Празног хода нема за раднике „Тамнава-Западног поља“ док су машине у рукама колега из „Метала“ јер је њихово ангажовање у том периоду и веће него иначе.

– Није исто ископати тону угља сад и пре годину дана или пре десет година. То су неупоредиве ствари јер како производња напредује тако се мења и лежиште. Сада је

много већа количина међуслојне јаловине коју исти багер треба да откопа. Због све комплекснијег лежишта багери морају да откопају много више маса да би се дошло до исте количине угља коју су производили претходних година. Тако да је из године у годину производња међуслојне јаловине са свих угљених багера много већа, угаљ слабијег квалитета, а хомогенизација и јача контрола свега тога све потребнија. Самим тим услови за рад су много тежи, а за више посла треба нам више и запослених – рекао је руководилац погона.

М. Павловић

„Четворка“ као чудо

Роторни багер „глодар 4“ пуштен је у рад 15. фебруара 2000. године и његова успешна монтажа је својеврстан симбол победе домаће привреде. Због бомбардовања наше земље 1999. године стране фирме су напустиле пројекат изградње ове справе. Деловало је немогуће, али багер евидентиран као Sch Rs 630 произведен је по документацији немачке фирме „Оренштајн-Копел“. На крају целокупну монтажу урадио је „Метал“ без учешћа иностраног партнера. Око 20 одсто је чинио удео иностраног испоручиоца, док је 80 одсто опреме дело домаћих фирми. Капацитет багера је шест милиона тона угља годишње, његова тежина је 1.500 тона, висина 35, дужина 75 метара, висина откопавања 25, дубина шест метара, и ширина откопавања 45 метара. Захваљујући добром одржавању коповских стручних служби и беспрекорно рађеним ремонтима стручњака „Метала“, „четворка“ већ 26 година неуморно ископава угаљ на „Западу“.

Припрема плаца за ремонт „глодара 4“

Успешно транспортовано 5.000 тона опреме

Преко привремено уређеног корита реке Колубаре почетком маја пребачена су два роторна багера, бандваген и погонске станице који ће рад наставити на новим локацијама

У оквиру једне од најобимнијих акција транспорта тешке механизације у последњих неколико година, током 10. и 11. маја, завршена је селидба рударске механизације с Поља „Г“ на нове радне позиције. Операција која је захтевала прецизност и велики број радника омогућава наставак стабилне производње угља у Рударском басену „Колубара“.

Иако преласци преко реке нису новост у вишедеценијском раду колубарских копова, овај подухват се издваја по масовности и брзини извођења. Пет хиљада тона опреме прешло је преко корита реке Колубаре.

– На нове локације успешно смо транспортовали два багера – „глодар 4“ и „глодар 2“, „бандваген 2“, као и шест погонских станица, од чега је једна међуслојна расподелна станица, такозвани МРС – рекао нам је Иван Јовановић, руководилац Поља „Г“, кога смо затекли тик уз механизацију.

Овај прелазак остаће уписан као један од највећих по количини опреме која је транспортована у истом моменту. Одлазак великих машина још не значи да Поље „Г“ престаје с радом, али ће доћи до кључних измена у процесу производње.

– Континуално откопавање је завршено. Ту су два ЕШ-а, 101 и 103, чији задатак је да откопају преостале количине угља које велики багери због технолошких ограничења нису могли. Настављамо са камионским утоваром и превозом угља до Дробилане, односно ка „Преради“, с циљем да максимално искористимо сваки слој лежишта – објашњава Јовановић.

Како сазнајемо од управника овог копа Николе Цвејића, механизација која је успешно прешла речно корито већ има прецизно испланиране руте и задатке.

– „Глодар 2“ иде ка источној граници између „Западног поља“ и старог „Источног поља“, где ће преузети посао од „глодара 900“ који наставља свој пут ка „Радљеви“. Истовремено, „глодар 4“ се креће ка локацији Скобаљ, где ће почети са производњом – истиче Цвејић.

Ремонти ће бити урађени у договору са „Металом“, јер су тренутно у инвестиционој

оправци Дробилана и два багера на „Тамнава-Западно пољу“. Један део ревитализације на „глодару 4“ урађен је пре преласка, а наставак зависи од расположивих снага „Метала“.

– Пред нама су и даље велики послови, реконструкције система, паковање новог БТО 2 система из Скобаља, постављање транспортера и станица, фактички комплетне опреме. Ово је само део опреме коју смо пребацили на овакав начин, све остало, чланци, понтони, шине, у наредном периоду ће се превлачити преко моста – каже Никола.

Према његовим речима, било је неопходно све завршити у најкраћем року, пре свега због најављених временских непогода, да би се корито реке вратило у првобитно стање пре него што падавине подигну њен ниво.

Наши саговорници наглашавају несебичну помоћ колега из свих делова „Колубаре“. У акцији су учествовале службе са свих копова – од „Источног“ и „Западног поља“ до „Радљева“ и Поља „Е“.

– Сви ресурси које имамо ангажовани су овде да бисмо завршили посао. Захваљујући колегама и директорима из свих погона који су нам уступили раднике и механизацију успели смо да у рекордном року пребацимо све што је планирано – захваљује се Јовановић и додаје да је ово велики подухват и доказ да заједничким снагама можемо све.

Корито реке враћа се у пређашње стање, механизација је успешно прешла на другу страну обале и пред њом су километри и нове тоне угља, док иза запослених стоји још један успешан испит струке и рударског срца.

Т. Крупниковић

Добра припрема

Припреме за транспорт и прелазак преко реке биле су темељне и вишеслојне. На Другом БТО систему радови су трајали пуних седам дана, док је угљени систем припремљен за три дана интензивног рада. Послови на терену трајали су нешто више од 48 сати.

У току је примопредаја спремног дела опреме. На монтажном плацу у Вреоцима планираном динамиком одвија се монтажа два багера, два одлагача и бандвагена, док се на плацу у Барошевцу монтирају један бандваген и трачни транспортери

На помоћном монтажном плацу у Барошевцу завршена је монтажа међуслојне расподелне станице ширине траке Б 2000 милиметара и при крају су радови на клизном возу одлагача. У току је примопредаја завршених справа, а међуслојна расподелна станица се налази на позицији на Пољу „Е“.

Пет справа за два нова БТО система површинског откопа Поља „Е“ монтирају се на монтажном плацу у Вреоцима. Ова нова рударска опрема утицаће значајно на повећање производње отквивке и отварање већих количина угља на једином активном површинском копу у источном делу колубарског басена, који има пројектовани годишњи капацитет од 12 милиона тона угља.

Радови на монтажном плацу у Вреоцима најдаље су одмакли на монтажи одлагача за Први БТО систем која је прва започета 25. јуна прошле године. Подигнута је конструкција контратега и јарма и завршена је монтажа њихових затега. Подигнут је први и други део конструкције одложног транспортера и јарам на одложном транспортеру. Монтирани су возни механизми и мотор редуктора на претоварним колицима. Подигнута је главна челична конструкција на возне механизме и монтирана је помоћна челична конструкција. У току су радови електроиспитивања на монтажном плацу, подигнута је

конструкција међутранспортера, намештен је контејнер за радионице и запослене и у току су припреме за подизање пријемног транспортера.

На другом одлагачу радови су кренули почетком августа, а до сада је завршена обрада стазе аксијалног лежаја на обртној платформи и монтажа горње стазе лежаја на обртну

платформу. Завршено је окретање обртне платформе и ради се припрема за предмонтажу конструкције стуба на њу. Одвијају се радови предмонтаже конструкције одложног транспортера и платформе, ограда игазишта пријемног транспорта. Завршена је машинска обрада стазе за аксијални лежај и озубљени венац на доњој градњи, као и бушење отвора за везу лежаја и зупчастог венца за конструкцију доње градње. Завршена је и монтажа гусеница испод међутранспортера.

На роторном багеру за Први БТО систем постављене су папуче и монтирани су фремови и носачи фремова. Заварена је челична конструкција доње градње, обртне платформе, а завршено је и заваривање одложне стреле. У току је заваривање стуба багера. У претходном периоду подигнута је доња градња и завршена машинска обрада стазе за куглбан и озубљени венац. У току је бушење отвора за везу сегмената куглбана и озубљеног венца за доњу градњу. Обртна платформа је окренута и при крају је машинска обрада стазе куглбана, а ради се и предмонтажа стреле противтега и монтажа конструкције на стубу багера.

На другом роторном багеру радови су почели средином

октобра прошле године и постављене су папуче и монтирани су возни механизми и носачи возних механизма. Завршено је заваривање челичне конструкције доње градње и у току је заваривање обртне платформе и стуба багера. Подигнута је доња градња. Тренутно се одвија предмонтажа одложне стреле, стреле противтега и стреле радног точка. Машинска обрада стазе куглбана и озубљеног венца на доњој градњи је наредни посао на овој справи.

На помоћном монтажном плацу у Барошевцу од августа тече монтажа бандвагена капацитета 4.800 кубних метара на сат за Први БТО систем је условљена је испоруком опреме. У току је монтажа стреле баласта, цевне инсталације система за подмазивање и секундарне конструкције на стубу и стрели одложне траке. Радови су и на изради стрела одложне и пријемне траке, као и монтажа покретног баласта.

За други БТО систем Поља „Е“ од октобра тече монтажа бандвагена капацитета 4.800 м³/h. У току је монтажа опреме на стрели, као и монтажа цевне инсталације система за подмазивање и редуктора кружног кретања горње градње. Монтира се стрела баласта, секундарна конструкција на стуб и покретни баласт.

М. Павловић

Три погонске станице у раду

Током фебруара у оквиру Петог БТО система на угљенокопу Поље „Е“ у рад су укључене три нове погонске станице Б 2000 из пакета нове опреме. Њима ће се управљати аутоматизовано преко новог диспечерског центра, а реч је о самоходним станицама са гусеницама које имају свој погон и имају већи капацитет него старе. Станице су стигле са помоћног монтажном плацу у Медошевцу на Волујак, транспорт је трајао дуже јер су морале да се спусте скоро на нулту нивелету, а потом на позицију нивелете 170, на локацији одлагалишта. Посебан изазов је било обезбеђивање трасе с нагибом од 4,5 одсто и чак 50 метара ширине трасе за транспорт. На овом копу за два БТО система планирано је укупно 12 погонских и 12 повратних станица, десет косих мостова и двоја утоварна колица.

Засебне траке за угаљ и јаловину

Увођење најмодерније међуслојне расподелне станице, уз В2 станицу новије генерације, са циљем повећања ефикасности производње

На површинском копу Пољу „Е“, 8. маја, у рад је укључен БТС систем са багером Ц 700,

а само дан касније, након два месеца инвестиционе оправке, придружио му се и водећи багер овог система „глодар 8“. Један од можда најдужих ремонта у историји ове машине довео ју је у пуну погонску спремност, која ће јој и те како требати у наредном периоду.

Подсећамо да је током првих месец дана оправке „осмице“, уз мању реконструкцију, систем наставио рад управо са Ц 700. Касније, у складу са почетком ремонта Сепарације у „Преради“, БТС је комплетно стао и ушао у велику реконструкцију којом је измењен не само начин рада већ и комплетан изглед система.

■ Усмеравање материјала на различите позиције

Технички захвати подразумевали су постављање нових позиција транспортера, а систему је прикључена најновија међуслојна расподелна станица (такозвани МРС), као и погонска станица В2 новије генерације. Шта укључење ових справа конкретно значи за рад система појаснио нам је Стеван Вићентијевић, руководилац БТС система.

– Увођењем МРС-а омогућено је да угаљ и јаловина имају своје засебне траке. Јаловина ће бити транспортована на Седми БТО систем који се налази са

десне стране БТС-а, преко новопостављеног транспортера А23, док ће угаљ „преузети“ леву страну система преко В2 и 1.2 траке. Ово ће свима значајно олакшати рад и повећати ефикасност, јер у јаловинском материјалу на овој позицији има доста камена, шљунка, лепљивог материјала који блокира ролне, стварајући низ потешкоћа које немамо док се ради само са угљем – каже Вићентијевић.

Главна улога међуслојне расподелне станице и јесте селективни рад система, односно усмеравање ископаног материјала на различите позиције. Она је посебно важна на теренима где се спојеви корисне руде и јаловине често смењују, што је чини идеалном за БТС систем. Технички механизам ослања се на систем за преусмеравање тока материјала са једне улазне траке од 2.000 милиметара на две или више излазних трака, што је ефикасно изведено повезивањем са тракама БТС система. Фиксна су колица за пријем материјала, а телескопска трака се увлачи или извлачи у зависности од материјала који се копа. Наравно, све ове акције обавља рукавалац МРС-а.

Како Вићентијевић наглашава, међуслојна расподелна станица омогућава и засебан рад багера система, уколико околности то наложе, па рецимо Ц 700 може да ради сам на угљу, док „глодар 8“ копа јаловину.

– У суштини, уколико дође до неког застоја на везној траци, угљена линија са Ц 700 може несметано да ради. Ово је тренутно јединствена станица у „Колубари“, најновијег типа. Димензије су више него импресивне, тежи око 150 тона, што је величина мањег багера или одлагача. Функционише на посебном напону од 35 киловолти, тако да смо морали да доведемо посебно напајање. Укључено је и праћење камерама, све у

Глодар 8

свему, заступљена је најновија технологија за рад у рударству – истиче Вићентијевић, уз напомену да је уз MPC прикључена станица B2 нове генерације која такође има могућност прихватања већег капацитета, тако да су сви

предуслови за будућу ефикаснију производњу омогућени.

Транспорт дуж обода копа

И сам транспорт MPC-а до позиције није био једноставан. Траса је била дугачка, „пutowало“ се од Нове помоћне, ободом копа, до „глодара 2 великог“. Рађена је и рампа за силазак опреме. MPC није самоходан, већ се креће по понтонима, па га је по шест или осам булдожера „вукло“, што је изузетно сложен и захтеван посао. Тим трасама и рампама ободом копа транспортована је и самоходна B2 станица која је иначе била прикључена Првом А систему, где је радила као утоварна станица.

– Једва смо дочекали њихов долазак на позицију, јер нам је од тога зависило „паковање“ трака тог дела система. Чим су постављене, прионуло се на транспорт „глодара 8“ и припреме за пуштање у рад. Ова реконструкција једна је од већих које су изведене на Пољу „Е“. Ангажован је импресиван број механизације и људства. Буквално је промењен пејзаж БТС-а, да тако кажемо, услед мноштва булдожерских радова. Чак је на једном делу трасе код траке А23, где није могао да се измени материјал, био ангажован и ЕШ. Огромни су радови иза нас – подсећа Вићентијевић.

Међутим, долазак нове опреме има и једну зачкољицу.

Према речима нашег саговорника, надали су се смањењу станица, а добили повећање.

– То значи да нам је потребно и више извршилаца. Да би од повратног бубња до „глодара 8“ БТС линија само кренула, не рачунајући Ц 700 и њихову страну, сада нам је потребно 17 радника у смени. То је број неопходан за рад. Рачунајући све смене, то је знатан број људи који су нам неопходни да би уопште могло да се функционише – јасан је Вићентијевић.

Осврнувши се на протекли ремонт „глодара 8“, наш саговорник истиче да је одлично обављен. Нарочито ако се узме у обзир то да је багер био максимално израбован, па је пред машинском службом био изазован задатак, који су обавили уз максимално ангажовање. Урађено је и измењено скоро све од радног точка до редуктора и малог транспорта.

– Што се тиче придруживања багера Ц 700 БТС-у, морам да кажем да је то доста способна машина која је увек ишла у неке „специјалне мисије“. Током овог застоја на њему су урађени само електро и машински сервиси, пошто је био ангажован на чишћењу угљеног блока и пребацивању јаловине на неки систем – каже Вићентијевић, уз напомену да је „глодар 2 велики“ добрано очистио јаловину испред БТС-а, тако да их сада очекује рад пуном паром.

Д. Марковић

Успешна генералка „осмице“

Предраг Вулићевић, машински инжењер Поља „Е“, који је обављао надзор над извођењем машинских радова на „глодару 8“ током протекле инвестиционе оправке, каже да је то био један од бољих ремоната у последњих неколико година.

– Додуше, најдуже је и трајао, па је зато много ствари и урађено. Списак радова је био подугачак, а није било прилике да урадимо све што је требало. Зато су сада, током два месеца стајања, регенерисана сва три редуктора кружног кретања. То је био посао који је овај багер чекао дуго и може се рећи да је обављен у право време. Заменили смо сегменте озубљеног венца. Радни точак није замењен, али је зато детаљно саниран, тачније, проблеми са пукотинама решени су на адекватан начин. Такође, скинут је покретни и непокретни део котурача који су репарирани у „Металу“, па сада помно пратимо како подмазивање функционише – истиче Вулићевић.

Међуслојна расподелна станица и станица B2

Припрема рударског полигона

Драган Марковић, Ђорђе Горчић, Зоран Павловић, Слободан Васић и Срђан Јовић

На површинском копу „Радљево“ почетак маја протекао је у знаку великих припрема за долазак нових машина, багера и одлагача, као и километарских нових трачних транспортера.

Растојање које ови метални колоси прелазе износи неколико километара. Међутим, то није обичан пут, већ захтевна траса коју Служба припремних радова мора темељно да искрчи, рашчисти, поравна и обезбеди, како би све протекло безбедно и без препрека.

Пут до самог срца копа водио нас је преко неравног земљаног терена, док се око нас шири облак густе прашине, на температури која је тог пролећног дана прелазила 28 степени Целзијуса.

Свуда смо сретали групе људи у покрету: једни су развлачили масивне каблове, други монтирали челичне делове, док су рударске машине расуте на све стране неуморно брујале.

Усред тог ужурбаног предела затекли смо увек прве на удару – раднике Службе припремних радова – како делом ручно, а делом уз помоћ машина „Помоћне механизације“, крче пут и припремају рударски полигон.

Чишћење терена, рушење објеката, уклањање дрвећа и растиња, насыпање путева, монтажа, демонтажа, скраћивање, продужавање и померање трачних транспортера, вуча погонских станица, чишћење и одржавање свих система – то је свакодневница ове службе, на чијем челу је руководилац Ђорђе Горчић. Он са своје 34 године носи енергију младости, али и ауторитет стечен кроз седмогодишњи стаж у рударском сектору.

– Наша екипа ради најтеже физичке послове под отвореним небом. Млади људи често избегавају Припрему јер овде,

народски речено, „пуца кичма“. Али без ових људи ниједан грумен угља не би стигао до свог одредишта – каже Ђорђе, мастер инжењер рударства, који је пре доласка на коп радио као наставник физике, док данас предаје једну другу лекцију – лекцију о издржљивости.

Уз њега, тим чине и главни пословођа Зоран Сретеновић, ветеран, који своје знање несебично дели са млађима пре одласка у пензију, надзорник Стефан Стојиљковић, пет предрадника, тројица тракториста и 13 помоћних радника.

– Ово је група радника различитих струка и нивоа стручне спреме. То није довољан број с обзиром на обим посла, али се некако сналазимо. Притисак је велики, јер од нашег темпа зависе остале акције. Степен ангажовања је посебно висок сада када се монтирају нове машине које ће ове године бити укључене у рад. Упркос свим тешкоћама, одржавају нас добри међуљудски односи, као и коректна сарадња са претпостављенима, што омогућава добру организацију и доноси ефикасност – нагласио је Горчић.

Он с поносом истиче да су радници припреме лавовски одрадили монтажу два нова трачна транспортера (одлагалишног 01 и везног В3), са минималним бројем људи и машина.

– Нови системи 2000 знатно су захтевнији, шине су веће и теже него на системима 1600 које смо раније радили, па је и сав материјал који користимо доста тежи. Урадили смо и трасу за транспорт одлагача дугу око три километра. То је подразумевало рашчишћавање терена, равнање и насыпање, јер да би систем могао да се спакује и постави, подлога мора бити савршена – истакао је наш саговорник.

Ђорђе каже да се овде тешко навикава на услове, ради се на отвореном и по киши и снегу, јаком сунцу, ветру. Њихова канцеларија нема зидове, а једини кров им је небо.

Помоћник управника копа Немања Матејић, који је у фебруару прешао са „Тамнава-Западног поља“ на коме је радио 20 година на неколико одговорних позиција, повлачи паралелу између искусних система и копа у развоју.

– Посао у Припреми је суштински исти на оба копа, али је „Радљево“ тренутно у специфичној фази развоја. Ово је, уз вулканизерске, најтежи физички посао тренутно. Служба је одлична полазна станица за свакога ко жели да научи како систем заиста функционише – каже Матејић.

Међу најмлађим радницима је Срђан Јовић, двадесетчетворогодишњи машински техничар из Великих Црљена, који својим примером руши предрасуде да млађе генерације не могу да изнесу тежак физички рад.

Срђан је на „Радљево“ као помоћни радник запослен три године, а пре тога је две године радио у Обреновцу. Иако живи у близини, признаје да је први сусрет са овим копом за њега био својеврсно откриће.

– Читав принцип рада ми је био непознат и требало ми је времена да се прилагодим. Колеге и шефови су ми много помогли у том периоду и то ми је много значило. Овде је тешко. Неки моји другови се чуде што радим овде, јер они себе просто не могу да виде у оваквим условима – искрен је Срђан.

Данас је он равноправни члан екипе која обавља најтеже задатке на терену. Смене од 12 сати за њега, каже, нису терет, већ прилика за бољу организацију приватног живота.

Челични пакет шина

Наш домаћин Ђорђе Горчић нас је, вешто маневришући теренским возилом преко коповских бразди, повео у дуги обилазак терена и упознао нас са конкретним радовима на траси, за које је задужен предрадник Владимир Славик са својом екипом. Како нам је Горчић објаснио, они су у том моменту припремали терен за постављање два нова трачна транспортера изводећи земљане радове и равнајући терен. Потом смо се запутили ка локацији на којој је ускладиштена огромна гомила челичних шина за монтажу трачних транспортера.

Ту смо затекли Младена Вићентића, предрадника, и Стефана Стојиљковића, надзорника, који, како смо одмах приметили, функционишу као савршено уигран тим. Младен и Стефан нису имали времена за разговор, па нам је Горчић представио и њихова задужења. Тако смо сазнали да је свака шина дуга 25 метара и тешка 2,5 тона. Младен и Стефан, са заштитним рукавицама и капама које их једва штите од врућине, спртно провлаче масивне челичне сајле испод шина. Не везују их једну по једну – то би био спор посао за темпо који „Радљево“ захтева. Они их пакују у снопове од по десет комада. Када заврше и дају знак, на сцену ступа цевополагач који шине полако одваја од земље, а затим их транспортује преко неравног терена копа до места где се ради монтажа нових транспортера. Овај процес се тако понавља сатима.

Младен Вићентић и Стефан Стојиљковић

Док је екипа на траси припремала шине и монтирала транспортере, за допремање материјала и превлачење опреме били су задужени трактористи. Међу њима је Зоран Павловић, који се пре три године придружио рударском колективу.

– То колико ће дан бити тежак највише зависи од метеоролошких услова. Ако је овако као данас, суво и сунчано, онда је одлично. Али, уме да буде и права катастрофа. Упркос томе, сналазимо се, помажемо једни другима и сарадња у екипи је заиста добра – каже Зоран, који сваког дана до посла путује 40 километара из места Чучуге код Уба.

И за његовог колегу Драгана Марковића трактор је на „Радљево“ неизоставан партнер – њиме превлаче опрему и алат, убрзавајући процес монтаже који би без овог типа вуче био готово немогућ на неприступачном терену.

Екипи се придружио и Слободан Васић из Каленића, који на копу ради четири године као помоћни радник.

Док су за заједничку фотографију позирали испред својих машина, наши саговорници су закључили да је овде рад тежак, али да је сатисфакција када се огроман посао коначно заврши.

Т. Симић

Први кораци будућих геолога

Током дводневне теренске наставе, организоване 11. и 12. маја, будући хидрогеолози, техничари за испитивање минералних сировина и ученици смера Заштите животне средине упознали су се са радом колубарских површинских копова и практично видели оно о чему у школским кљупама уче из књига. Посетили су тамнавске површинске копове, Дробилану и лабораторију у оквиру овог постројења.

Руководилац Одељења оперативне геологије на „Тамнава-Западном пољу“ Миодраг Кезовић истакао је да сарадња са средњом школом „Милутин Миланковић“ траје 23 године.

– Ученици овде могу у потпуности да сагледају како изгледа једно лежиште

минералних сировина и на који начин се примењена геологија користи у пракси. Задатак Геолошке службе је да обезбеди квалитетне геолошке подлоге, а на основу тога рударска оператива планира своје дневне, месечне и годишње активности. Управо зато је важно да млади већ током школовања виде како функционише један велики систем као што је Рударски басен „Колубара“ – рекао је Кезовић.

Професорка геолошке групе предмета Кристина Млађеновић нагласила је да је овај модел наставе од изузетног значаја.

– Ово је најбољи начин да се ученици заинтересују да остану у струци. Многе теме које обрађујемо на часовима за њих

су апстрактне, а овде могу све да повежу кроз конкретне примере. Теренска настава обухвата градиво из више предмета – лежишта минералних сировина, истражних радова и лежишта каустобиолита. Компаније попут Рударског басена „Колубара“ пружају могућност запослења младим техничарима и потврђују да је њихово знање потребно у пракси – истакла је Кристина Млађеновић.

За многе ученике ове посете су први непосредан сусрет са послом којим ће се једног дана бавити. Када виде како функционише велики систем лакше развијају мотивацију, одговорност и свест о значају свог будућег позива.

Ј. Пакић

Нови трачни транспортер у Сувој сепарацији

Постављање конструкције, повезивање, функционалне пробе и пуштање у рад очекују се током јуна. Након урађене пробе, ремонтвана Трећа фаза враћена је у рад 8. маја

Овогодишња редовна годишња инвестициона оправка у „Прерадином“ погону Сува сепарација почела је сервисним активностима у погону Треће фазе. Радови су трајали од 13. априла до 8. маја када је, након успешно спроведених проба, погон враћен у рад. Као што је већ годинама пракса у „Преради“, током јуна биће обављене инвестиционе оправке другог дела погона Суве Сепарације (Прве и Друге фазе), као и погона Оплеменења угља и Железнички транспорт.

Наша екипа посетила је погон у моменту када су радови на Трећој фази приведени крају и том приликом разговарали смо са Миодрагом Ђуровићем, руководиоцем Суве сепарације.

Најзначајнији посао ове сезоне је изградња новог трачног транспортера Т350-А који ће директно утицати на енергетску вредност угља.

– Тренутно смо фокусирани на овај посао који ће бити од огромног значаја за крајњи квалитет нашег производа. Овај транспортер омогућиће нам да функционално повежемо

Миодраг Ђуровић

Прву и Другу фазу са Трећом. Суштина је у мешању сировина: угаљ са БТУ система, који има већу калоријску вредност, овде ћемо спајати са оним који стиже са БТС система. На тај начин постижемо бољи квалитет који испоручујемо даље у ТЕНТ – објаснио је Ђуровић.

За грађевинске радове задужени су запослени „Колубара-Грађевинара“, који су већ завршили изливање бетонских стопа. Након тога следи монтажа стубова који ће носити конструкцију транспортера.

За уградњу конструкције транспортера задужени су стручњаци из „Метала“, који истовремено раде и преправку постојећег

материјала, како би се све уклопило у нови систем.

– Постављање конструкције транспортера, повезивање, функционалне пробе и пуштање у рад очекујемо током јуна, односно на крају ремонта Прве и Друге фазе – најавио је Ђуровић.

Говорећи даље о ремонтним радовима, Ђуровић је истакао да су запослени Одржавања Суве сепарације имали много посла, али да су све успели да заврше у задатом року.

– Контролни прегледи често откривају потребу за додатним интервенцијама које је немогуће извести током процеса производње. Проверени су и санирани сви трачни транспортери, редуктори, електромотори, хидродинамичке спојнице, пресипна места. На трачном транспортеру Т350 заменили смо погонски висконапонски мотор и обавили вулканизерске радове. Такође, замењени су чекићи на дробилицама, пластике на левковима, замењено уље у редукторима, урађена контрола изгртача – рекао је Ђуровић. – Урађено је наваривање ролен-рост решета, преко којих се транспортује угаљ до дробилица. Прошле године су замењени ростови, тако да је сада било довољно само наваривање. Такође, замењене су и одбојне плоче, такозвано саће, на одбојним клапнама левка на пријемној траци Ц11, као и у левку Т240, док је конструкција пријемног левка Ц11 ојачана због истрошености.

И запослени Службе електроодржавања искористили су прилику да детаљно прегледају постројења и ураде сервисирања у електропостројењима.

– Трансформатор 35/6 kV је у међувремену сервисан, па је овај ремонтни период искоришћен за његову уградњу. Урађено је и захтевно померање високонапонских каблова који су били на путу изградње новог транспортера. Ове године није било проблема са набавком резервних делова, док је проблем мањка радника и даље присутан – нагласио је Ђуровић.

Т. Симић

Усредсређени на посао

Сваки ремонт почива на одговорности и пожртвованости наших људи – истакао је Ђуровић и искористио ову прилику да се захвали свима – браварима, вулканизерима и заваривачима, машинској и електро групи, радницима Треће фазе, као и радницима ангажованим преко ЈП ПК „Косово Обилић“ и ПРО ТЕНТ-а, који су својим залагањем омогућили да послови буду завршени у року.

Из трафостанице у Рудовцима безбедно уклоњени делови старе опреме окарактерисани као опасан отпад

Живини исправљачи отишли у прошлост

Након великог залагања Службе за заштиту животне средине Рударског басена „Колубара“ током маја завршен је пројекат збрињавања опасног историјског индустријског отпада из трафостанице у Рудовцима. Реч је о демонтажи и отпремању живиних исправљача, послератној донацији Немачке Србији.

– На некадашњем површинском копу Поље „Б“ деценијама су коришћени живини исправљачи швајцарског произвођача „Браун Бовери“. Ова опрема, која је у „Колубару“ стигла почетком педесетих година прошлог века као део немачке донације и ратне одштете, била је кључна за рад електролокомотива, багера „мариона“, „ведричара“, који су стигли заједно са живиним исправљачима. Њихова улога била је незамењива – претварали су наизменичну струју у једносмерну, неопходну за напајање контактне мреже. Увођењем нове

технологије, последњи исправљач престао је са радом пре више деценија, када су живини исправљачи замењени диодним, а ова опрема је окарактерисана као опасан отпад – објаснила је Катарина Марковић, шеф Одељења за управљање отпадом.

Комплексан процес демонтаже започет је 7. маја, на основу уговора који је склопљен са оператером „Ecology Partners“, специјализованим за третман опасних материја. Марковићева каже да је, иако је овакав посао на нивоу „Колубаре“ рађен први пут, отпад из трафостанице у Рудовцима уклоњен без потешкоћа. Демонтажа је изведена уз максималне мере безбедности, а надзирали су је, уз Катарину, која је одговорно лице за управљање отпадом испред Огранка РБ „Колубара“ и Иван

Пантелић, инжењер за управљање отпадом и Иван Бугарчић, стручни сарадник. Напомињу да је ово била једина локација са оваквом врстом опреме.

Збрињавање живиних исправљача био је комплексан подухват који је захтевао прецизност и строго поштовање еколошких протокола. Укупно четири живина исправљача пажљиво су демонтирани из трафостанице. Одмах након извлачења, урађено је прецизно мерење материјала, што је евидентирано у складу са законском регулативом о кретању опасног отпада, документација је предата оператеру, а отпад упућен на збрињавање. За транспорт је била задужена фирма „Нисар“ из Зрењанина, са специјализованим возилом.

Т. Симић

Строга правила и прописи

Наши саговорници напомињу да екстракција (извлачење живе из уређаја) није обављена на терену, већ је отпад отпремљен на даљи третман у овлашћено постројење, где се у складу са строгим прописима жива издваја и шаље на даљу прераду или трајно одлагање по међународним стандардима (најчешће у земље ЕУ које имају постројења за ову намену, јер Србија нема сопствено постројење). Преостали делови исправљача, који су углавном од челика и гвожђа, иду у даљу рециклажу.

■ Из Одељења за шумарство

Појачан надзор у сезони пожара

Идући у сусрет периоду високих температура и појачаног ризика, Одељење за шумарство Рударског басена „Колубара“ подсећа да сви запослени имају улогу чувара шума, као и да је најважније правовремено уочавање и благовремено пријављивање евентуалних инцидената.

– Апелујемо и на локалне месне заједнице да поведу рачуна, јер је газдинска јединица испресецана путевима који воде ка селима и мештани најлакше могу да примете дим или пожар. Законом је прописано да се ватра не сме палити на удаљености мањој од 200 метара од

шуме, а прописи налажу и да се излетничке активности на одређеним локацијама најаве надлежнима – рекла је Јулијана Пажиновић, руководилац Одељења за шумарство, које сваке године обнавља табле са упозорењима и информацијама, а током месеци са екстремно високим температурама уводи и додатне смене како би систем дојаве и надзора био у пуној приправности.

Надлежни подсећају да је на простору Огранка РБ „Колубара“ успостављена развијена хидрантска мрежа. У организационој целини „Површински копови“ налази се укупно 445 хидраната, од чега

највише на „Западном пољу“ – 143 и у Дробилани – 103. У организационој целини „Прерада“ евидентирано је укупно 280 хидраната, док их у „Металу“ има 129, што представља значајну инфраструктуру.

У случају пожара потребно је одмах обавестити надлежне службе: Ватрогасна јединица „Рудовци“ – локал 12-26, 064/8360-982; ВЈ „Тамнава“ – локали 22-31, 31-95, 064/8360-984, 064/8624-071; ВЈ „Прерада“ – локали 42-55, 255, 011/8123-820, 064/8360-983, 064/8627-071; ВЈ „Метал“ – локал 47-14, 064/8360-985, а грађани пожар могу да пријаве и позивом на број 193.

Ј. П.

Уз припремљено изненађење, пуно загрљаја и понеку сузу, запослени у Служби електроодржавања Дробилане испратили своју колегиницу у пензију, последњег радног дана на послу

Захтеви за годишње одморе послати, требовања материјала потписана. Показала је Александру где који папир стоји. На спрату је све уредила и таман јој остало још толико времена да сиђе у приземље трафостанице да заврши још понешто и дочека последњи крај смене у свом радном веку у Рударском басену „Колубара“, дугом чак 42 године. А у приземљу објекта Трафостаница 2, Ружу Томић из Великих Црљена, електротехничара у оперативи Службе електроодржавања Дробилане, сачекао је громогласни аплауз. Двадесет пет њених колега окупило се у њену част. Окупили су се чак и они који нису радили тог дана или су били у другој смени, или су дошли с неких нових радних места да испрате своју Ружу, легенду.

Осмеси на лицима, наклони до пода и сузе у скоро сваком оку. Цвете, поклоне и дирљиве речи захвалности данима су припремали. Јер њихова Ружа је завршила своју мисију и данас је последњи пут прошла кроз капију Дробилане као њен радник.

– Хвала свима на овоме што сам доживела, као да сањам – дрхтавим гласом и са очима пуним суза проговара Ружа – они су моја друга породица. Нисам очекивала ово изненађење, оволику пажњу, да ће се овако сви скупити и испратити ме. Немам осећај да је дошао крај, да више нећу радити. Још увек ми се чини да ћу у понедељак на посао... Близу живим па ћу их

Аплауз за Ружу

обилазити, а надам се да ће и они свраћати код мене – говори Ружа.

Са 23 године, Ружа, по струци електротехничар, почела је да ради у Постројењу за припрему угља, у колективу који је и те 1985. био претежно мушки. Али како каже, то јој ни тад, а ни касније није представљало проблем. На почетку јој је било тешко да савлада посао који електричари обављају у тако комплексном дробилишном постројењу, рад по погонима, изложеност прашина, али увек је имала разумевање од колега. Ишла је уз мајсторе, учила и помагала им. Међутим од 2000. године као електричар-евидентичар обављала је послове у којима јој није било равнот.

Колеге кажу да је Ружа поставила високе стандарде у организацији обимних административних послова. Била је десна рука свима, на све је мислила и неколико корака унапред.

– Она је водила рачуна о надницама, о одморима, трудила се да никог не оштети, да се сви ускладе. Водила рачуна око ХТЗ опреме, око било чега што је радницима било потребно. Они су се обраћали Ружи, а она је све знала шта треба, на коју адресу упутити, ма без грешке је све обављала. И бринула о целокупној папирологији, тако је велики терет нама инжењерима скинула с леђа – рекао је Александар Ђорђевић, Ружин шеф, електроинжењер, који је стигао пре три године на Дробилану, и како каже, искуство и знање колегинице која је радила и пре него што се он родио, било је драгоценост.

За Ружу кажу да је на радном месту увек била расположена, ведра и насмејана. Професионално и одговорно је обављала све што је требало, никад јој ништа није било тешко да уради.

– Никад није одбила радни задатак, никад није каснила на посао, никад није правила грешке, проблеме. Увек смо могли да се на њу ослонимо за све у вези са вођењем надница, требовањем материјала, праћењем многих послова у Служби заштите на раду. Желимо јој да буде здрава, дуго да користи пензију и ужива у слободном времену са својом породицом – поручио је Зоран Милошевић, шеф електроодржавања и дугогодишњи електроинжењер у оперативи који се такође ближи пензији.

Окупљено друштво наставило је да евоцира успомене и препричава анегдоте уз Ружине врхунске ледене коцке, које је направила специјално за колеге за свој последњи радни дан.

М. Павловић

Професионалац, колегиница, пријатељ и мајка

Младе снаге ове трафостанице посебно су захвалне Ружи на правом мајчинском опхођењу. Имала је разумевања за њихова незнања и помагала им да се снађу.

– Колеге су ми заиста много добри пријатељи. Увек су се опходили према мени с поштовањем и уважавањем. Пошто ми старији полако одлазимо у пензију, посебно ми је драго што је последњих година дошло и неколико младих радника, дечака, како их ми зовемо. Трудила сам се да сваком од њих помогнем и олакшам им да се што пре навикну на посао. Као своју децу сам их посматрала и заволела, а тако су и они мене поштовали – рекла је Ружа која ће од сад имати више времена за своју породицу, децу и унуке.

У језгру електротехнике

Лепо је угостити ученике и колеге и разменити искуства. Ако вас нема на такмичењима, као да нисте у систему – каже Миленко Добријевић, руководилац такмичења

Тромесечне припреме за надметање будућих електротехничара добиле су своје финале у Лазаревцу 8. маја, када је, у организацији Техничке школе „Колубара“ и Заједнице електротехничких школа Србије, одржано 29. регионално такмичење ученика електротехничких школа Србије. Скоро 120 ученика 13 школа из Београда, Ваљева, Лознице, Младеновца, Смедерева, Обреновца и града домаћина радило је тестове у једној од четири области. Међу најбоље пласиранима најбројнији су ученици Електротехничке школе „Никола Тесла“ из Београда.

У Основама електротехнике 1 прва три места деле Стеван Комарчевић, Стефан Максимовић и Илија Лаговски. Прво место у Основама електротехнике 2 освојио је Никола Главић, два друга места припадају Михаилу Митровићу и Слободану Марковићу. Редослед награђених у Електроници је Марија Чавић, Маша Петровић и Немања Ђелић. Првопласирани у Енергетској електроници је Огњен Савкић, прате га Александар Дашић и Павле Станојевић.

Такмичење су отворили Јелена Радуловић, председница Актива Београд при Заједници електротехничких школа Србије, и Милан Тешић, директор Техничке школе „Колубара“. Пригодно предавање одржао је Небојша Матић, директор компаније „Микроелектроника“. Дан су употпунили посете Храму Светог великомученика Димитрија са Спомен-костурницом и Рударском басену „Колубара“. Историјски

На почетку такмичења

пут лазаревачке цркве и величина, сложеност и значај „Тамнава-Западног поља“ импресионалирали су госте.

– Није лако организовати овакав целодневни догађај. Иако не изискује материјал, опрему и слично, такмичење је само по себи захтевно. Много је људи у покрету. Међутим, увек је добро срести се с колегама и кроз разговоре добити нове идеје. Лепо је угостити толико ученика и професора и показати им нашу школу, град и околину. Ако вас нема на такмичењима, као да нисте у систему – указује Миленко Добријевић, руководилац такмичења и организатор практичне наставе у Техничкој школи „Колубара“.

Наставни кадар лазаревачке установе подсећа да електротехника има перспективу. Од 11 одељења, колико уписују у прву годину, пет је одељења електроструке. На четворогодишњем школовању ученици могу да бирају између Електротехничара рачунара, Електротехничара процесног управљања и Техничара мехатронике. Трећи степен има два профила – Ауто-електричар и Електричар.

– У разговору с професорима и директорима закључили смо да су одушевљени организацијом, изгледом школе и учионица, опремљеношћу и квалитетом наставе. Једна од бројних користи оваквих такмичења јесте позитивно одмеравање снага и то што видите каква је ваша позиција у односу на друге – напомиње Милан Тешић, директор ТШ „Колубара“, и истиче да оваква такмичења не доприноси само промоцији школе већ и целог града.

Школа на помоћи захваљује Градској општини Лазаревац, Рударском басену „Колубара“ и „Колубара-Угоститељству“, као и предузећима „Микроелектроника“ из Београда и „Колор тим“ и „IT Support“ из Лазаревца.

М. Караџић

Слој више

Стефан Максимовић, ученик прве године Електротехничке школе „Никола Тесла“ из Београда, освојио је прву награду у Основама електротехнике 1. Током припрема, у школи су често имали додатну наставу, а и код куће је много радио.

– Чини ми се да су задаци били релативно лагани и да је школско такмичење било теже. И баш зато што су били лагани, мени бар, подигао сам опрезност. Данас сам научио да могу да савладам трећу и успех, али и да није све у наградама – сумира своје утиске Стефан Максимовић, који би, с обзиром на то да иде у ИТ одељење, волео да једног дана буде програмер.

Данило Лагатор, помоћник директора ЕТШ „Никола Тесла“ и ментор првонаграђене ученице из Електронике, задовољан је постигнутим успесима своје школе, а похваљује и домаћине.

/// Фотс: Младен Драгић

Са видиковца „Западног поља“

Завршница свечане академије

Фото: Ана Самарцић

Племенити дарови музике

Настојали смо да будемо светионик културе у Лазаревцу, место где се таленти откривају, негују и развијају, а личности граде кроз дисциплину, енергију и лепоту музике – каже Александар Станковић, директор школе

простору тада новоизграђене ОШ „Кнез Лазар“. На томе посебну захвалност запослени упућују професору Бранку Марковићу, првом директору, који је посвећеним педагошким радом и угледом допринео осамостаљењу школе, а затим стручним вођством поставио њене темеље. Марковић је предано руководио школом до 2002. године, након чега је његову мисију наставио најпре професор Горан Стојановић, а потом професор Александар Станковић.

Већ првих година „Тајчевић“ је био домаћин Фестивала музичких и балетских школа Србије и међународних такмичења Мајски сусрети младих дувача и Мајски сусрети младих хармоникаша. Освајајући бројне високе награде, Лазаревчани су учествовали на готово свим надметањима у земљи и на многим у иностранству. Редовно сарађују са сродним институцијама. Школске 2007/08. године установа је добила и статус средње музичке школе, што је омогућило професионално усмеравање младих талената. Многи некадашњи ученици данас раде у школи као професори.

– Од почетка смо се трудили да будемо више од образовне установе. Настојали смо да будемо светионик културе у Лазаревцу, место где се таленти откривају, негују и развијају, а личности граде кроз дисциплину, енергију и лепоту музике. Ови јубиларни дани посвећени су тој нераскидивој вези између традиције коју баштинимо и будућности коју представљају наши ученици. Поносан сам на сваку генерацију која је из наше школе понела не само знање већ и племенитост коју музика дарује човеку – објаснио је Александар Станковић, директор школе.

Као солисти, чланови хора или оркестра, ученици су на свечаној академији у Центру за културу Лазаревац показали своју

музикалност, славећи не само прошлост већ и енергију којом свакодневно пулсирају њихове учионице. Најзаслужнијима за вишедеценијски рад школе додељене су захвалнице, а награђени су и победници литерарног и ликовног конкурса.

Данас је Музичка школа „Марко Тајчевић“ сложен и жив систем с пет издвојених одељења у Степојевцу, Љигу, Београду, Вранићу и Великој Моштаници. Ученици могу да бирају између клавира, виолине, виолончела, гитаре, многих других инструмената и соло певања. Уз редовне активности, планирају да наредне године обележе пуне две деценије средњошколске наставе.

М. Караџић

Тродневним програмом крајем априла Музичка школа „Марко Тајчевић“ обележила је 30 година рада. Током овог садржајног периода прешли су пут од скромних почетака до скоро 500 ученика у основном и средњем образовању. С акцентом на извођењу Тајчевићевих дела, ђаци и професори су у виду јавног часа, трибине о раду Марка Тајчевића и свечане академије прославили годишњицу. Иако су заокружили три деценије постојања под именом значајног српског композитора, званично музичко образовање у Лазаревцу траје заправо дуже.

Као издвојено одељење ОМШ „Ватрослав Лисински“ из Београда, Лазаревчани су почели да раде школске 1976/77. године. Настава се изводила у солидно опремљеним просторијама тада отворене ОШ „Дуле Караклајић“. Средином осамдесетих прелазе у простор старе лазаревачке болнице, данашње Библиотеке „Димитрије Туцовић“. Од школске 1994/95. одељење постаје самостална установа под новим именом „Марко Тајчевић“, а настава се одржава у

Ничег сувишног

Марко Тајчевић (1900–1984) био је српски композитор, музички теоретичар, критичар, педагог и хорски диригент. Стварајући махом у малим формама, израз је обликовао кроз клавирску, хорску, вокалну и оркестарску музику. У језгру композиторског рада је ремек-дело „Седам балканских игара“.

– Иако је Тајчевићев композиторски опус релативно мали, свега 50 и нешто дела, све што је написао укуцано је у мрамор и не може се избрисати колико је стамено, моћно и тачно. Драгоцено је што се није расипао. Ниједног тона сувишног, ниједне сувишне композиције, све је на свом месту. И све је веома дубоко. Он је мајстор минијатуре и заната у малом опсегу – указао је академик Светислав Божић, композитор, музички теоретичар и педагог, који је учествовао на трибини у Модерној галерији Лазаревац о Тајчевићевом раду, заједно са проф. др Небојшом Тодоровићем, музикологом.

Ковитлац пред сан

Дела се баве узајамним односом уметника са спољашњим и унутрашњим светом

Анализом опуса значајних стваралаца и посматрањем свог окружења уметник Алекса Давидовић долазио би до визуелних утицаја, а потом се препуштао интервенцијама подсвести у фази пред сан. Ковитлац утисака спонтано би се спајао у нове оригиналне композиције и суму различитих ликовних изражаја обједињених на великом цртежу. Из овако дефинисаних личних доживљаја проистекла је изложба „Бивствовати“, скуп радова који су од 14. маја изложени у Модерној галерији Лазаревац и кроз које Давидовић испитује своје односе са светом око себе и светом у себи.

– Радове бих описао као најискренији приказ свог ликовног израза, сатканог од утицаја различитих уметника и личних тенденција да кад год ми је досадно ухватим неку оловку или туш, чак и угљен, и бацим се на нови цртеж. Било је очигледно да

сам више цртач него сликар – сагледава Давидовић део свог креативног тока.

Поставку, коју посетиоци могу видети до 7. јуна, емотивно боји то што се прва самостална изложба уметника одржава баш у његовом родном граду.

– Јако сам задовољан, чини ми се и посетиоци. Било је доста позитивних коментара, па и емотивнијих реакција мојих најближих. Овакву подршку могу имати само овде. Веома сам захвалан на прилици да излажем. Хвала запосленима у Модерној галерији Лазаревац, а нарочито Душану Рајшићу, уреднику ликовног програма, који ми је олакшао припрему и отворио изложбу дивним говором – преноси Давидовић своје прве утиске.

Давидовић је од шесте године ишао на часове цртања, сликања и вајања код покојног професора Мила Рајшића. Завршио је Факултет ликовних уметности у Београду, где је пре пет година стекао звање мастер сликар. Учествовао је у бројним уметничким колонијама и на многим групним изложбама. Ради као ликовног педагога у школама лазаревачке општине. Свој посао описује као награду за душу.

– Чак и ако дете на почетку није заинтересовано за ликовну уметност,

/// Фото: Маријана Вуковић

квалитетним радом можете му помоћи да се пронађе. Педагогија јесте деликатна и понекад тешка, али ако дате свој максимум, заиста је мало ствари које се могу поредити с племенитошћу тог посла – објашњава Давидовић

М. Караџић

■ Изузетан успех младих лазаревачких музичара у Италији

Немања са виолином на концерту најбољих

■ Са концерта најбољих учесника такмичења – Немања Мојић, први с десна

На 36. међународном такмичењу младих музичара „Città di Barletta“ у италијанском граду Барлета, одржаном од 12. до 17. маја, седам музичара из Лазареваца, ученика Музичке школе „Марко Тајчевић“, забележило је изузетан успех.

Немања Мојић је победио у категорији романтична музика у такмичењу солиста камерне музике на виолини, са 97 поена, и

добио и специјалну медаљу за музикалност. Прву награду, са 95 поена, освојила је и Мила Миладиновић, такође на виолини, коју је свирала и Софија Милутиновић и добила другу награду. Виолончело су свирали Софија Стојановић (друга награда), Андреа Ранђић (друга награда) и Михаило Милошевић (друга награда). Анастасија Вуковић је на клавиру освојила трећу награду. Софија Милутиновић, Мила

Миладиновић и Михаило Милошевић су у категорији гудачки трио освојили другу награду. Такмичење дуо виолончела свирале су Андреа Ранђић и Софија Стојановић и добиле, такође, другу награду.

Виртуозним наступима на виолини Немања је заслужио да од стране стручног жирија буде изабран да свира на концерту најбољих, а посебну тежину успеху лазаревачке деце даје податак да је Немања био једини представник Србије на наступу групе изабраних из целог света, 14. маја, у оквиру смотре.

Током шест дана наступило је преко 300 младих музичара из више од 30 земаља у четири секције – гудачи, дувачи и гитара, клавири, камерна музика и композиција. Млади музичари из Лазареваца у претходном периоду су низали бројне одличне резултате на такмичењима, што их је кандидовало за учешће на овом престижном светском скупу. У Италији, где су сви освојили награде, како у соло тако и дуо и трио надметању, још једном су доказали како труд, рад и љубав према музици увек доносе успех.

Н. Живковић

Време када ништа није било немогуће

У моменту када је због санкција прекинут сваки контакт са иностраним произвођачима опреме, „Колубарини“ инжењери самостално су реализовали пројекте од којих је зависила енергетика целе Србије

У богатој и турбулентној историји Рударског басена „Колубара“ ране деведесете године прошлог века упамћене су као период у коме је људски фактор однео победу над технолошком изолацијом. То је време које су обележили не само економски и политички изазови већ и до тада невиђени ентузијазам домаћих стручњака који су, пркосно и зналачки, одржали енергетску стабилност земље.

Као један од непосредних актера, Милан Стојаковић, тадашњи руководилац копа „Тамнава-Исток“, отргао је од заборава догађаје који су били више од пуких техничких операција.

– То је била борба за опстанак нашег енергетског система у тренуцима када су нам сви, осим сопственог знања и ината, окренули леђа – присећа се наш саговорник.

Права илустрација историјског тренутка о коме говоримо је прича о депонијској машини на копу „Тамнава-Источно поље“. Она је постала својеврсни симбол отпора изолацији и тријумф инжењерске памети над наметнутим блокадама.

Јер – депонијска машина није само још један комад гвожђа у бескрају колубарских копова. Она је технолошко срце система, са

Ентузијазам тима

Овај текст би био непотпун без помињања људи који су веровали у немогуће. Владета Расулић, са својим огромним искуством, био је мотор који је покретао инвестиције чак и у најмрачнијим данима. Ту је и Павел Лаврош, тадашњи директор инвестиција, који је и водио цео пројекат, као и Милан Кнежевић, директор „Метала“. Подвиг на „Тамнави“ показао је да не постоји технолошка препрека коју знање и ентузијазам не могу савладати.

Депонијска машина, 2008. година

задатком да одржава континуитет испоруке угља ка Термоелектранама „Никола Тесла“ у Обреновцу. Њена специфичност пак лежи у двојној матрици рада – функционише и као радни одлагач и као роторни багер.

– Зашто је то важно? У рударству су застоји неминовни. Статистички подаци из тог периода показују да су застоји на багерима често износили и више од 50 одсто расположивог времена, што због кварова, што због сложених технолошких захтева. У таквим ситуацијама депонија је била наша једина сигурност. Када багери стану, депонијска машина би прелазила у режим рада као роторни багер, узимала угљак са залиха и слагала га ка дробилном постројењу, обезбеђујући да ТЕНТ ниједног тренутка не осети недостатак горива. То и дан-данас тако функционише – објашњава Миша Стојаковић.

Историја ове машине нераскидиво је везана за француску компанију „Делатре“ која је пројектовала цео дробилишни систем на „Тамнави“. Изазов је наступио када су економске санкције прекинуле комуникацију са иностраним партнерима. Французи су напустили нашу земљу, под притиском

својих власти, остављајући за собом опрему, документацију, али и велику неизвесност.

У таквим околностима тадашње руководство „Колубаре“ доноси одлуку која ће ући у историју – монтажа ће бити завршена сопственим снагама.

■ Изнуђен, али генијалан потез

Био је то потез високог ризика, али и дубоке вере у људе из „Колубаре“. Мобилисана је домаћа памет – стручњаци из „Метала“, „Гоше“, „Минела“, „14. октобра“. Овог пута није се радило о обичној монтажи, било је поновно оживљавање пројекта у условима

Још увек на истом месту

Деценије су прошле, а депонијска машина је и даље ту на истом месту, на Дробилани, где је све и почело. Некада је било неопходно да се и по два пута у току дана трансформише из одлагача у багер како би се одржао процес, док су данас те промене знатно ређе. Иако сада ради у мирнијем ритму, она остаје симбол времена када је домаће знање победило изолацију.

у којима није могло да се рачуна на подршку пројектанта и увоз специфичних делова.

– До тада ништа слично није урађено. Системи су били француски, а ми смо морали да их натерамо да говоре „нашим језиком технике“. Сваки квар, сваку дечју болест система решавали смо у ходу, трансформишући погоне и механизме за затезање трака помоћу сопствених иновација – сећања су Милана Стојаковића.

Листајући архиву нашег листа из 1992. године, наилазимо на текст под насловом „Реконструисана комбинована машина“. Тај чланак верно осликава период кроз који се пролазило у годинама санкција.

У чланку сазнајемо да су, иако је машина била нова, конструкторске грешке првобитно онемогућавале да багер узима угља са дубине од три метра испод нивоа насипа, како је било предвиђено. Екипе „Тамнаве“ и Централног ремонта су тада, под огромним притиском, за свега седам дана отклониле ове недостатке.

Слободан Белаћевић, тадашњи руководилац Постројења за припрему угља, говори о невероватној снажљивости наших људи. Када је отказао кључни контактор који се није могао купити, екипа га је позајмила са старог багера „Шкода“ с Поља „Б“, прилагодила га и уградила. Тај „пресађени“ део омогућио је машини да настави рад.

Иако је депонијска машина на почетку имала своје проблеме – од трансформације

до механизма за транспорт угља – сваки од њих је постао лекција. Недостаци машине превазиђени су „домаћим“ леком, пре свега домишљатошћу. Депонијска машина и данас стоји као сведочанство те ере, у којој је доказано да моћ машине не лежи у гвозђу, већ у људима који њоме управљају.

■ Храброст у сенци блокаде

Након успеха са депонијском машином, инжењерски подухвати нису избледели. Посебно поглавље „Колубаре“ исписано је на површинском копу „Тамнава-Запад“, где је изведена техничка операција која се граничи са невероватним – самостална комплетна монтажа багера и самоходног транспортера.

Оно што овај пројекат издваја и чини га јединственим, не само у Србији већ и у широј инжењерској пракси, јесте чињеница да су монтажа и пуштање у рад урађени без икаквог присуства и надзора произвођача те опреме. У редовним околностима долазак инжењера из матичних фабрика је подразумеван и неопходан корак.

– Време санкција нам је ускратило ту привилегију, али нам је заузврат дало прилику да покажемо колико заиста вредимо – објашњава Стојаковић и додаје да је на „Западу“ ситуација била још комплекснија него на „Истоку“.

Велики део опреме већ је био испоручен у деловима, у моменту када су инострани стручњаци прекинули сарадњу.

– Остали смо са хиљадама тона челика и електронике без „упутства за употребу“ у виду живе речи пројектанта. У том тренутку, инжењерски тим „Колубаре“ донео је одлуку да не чека политичко решење, већ да крене у реализацију – присећа се наш саговорник.

Ситуација са багером и самоходним транспортером била је посебно компликована. Радило се о системима који нису имали ни електрични, ни машински стројни део потпуно припремљен. Грубо речено, морало се кренути од нуле, са некомплетно пристиглом опремом. Ресурси су били ограничени на оно што су имали на располагању у радионицама.

Склапали су део по део. Сваки спој, сваки електроормар и сваки хидраулични систем прошао је кроз руке домаћих мајстора и инжењера. Посебан изазов био је самоходни транспортер, машина од чије покретливости зависи ефикасност целог система.

– Резултат је био импресиван. Не само да су машине монтиране већ су успешно пуштене у рад и показале су се изузетно поузданим. То је био доказ да наша струка може да парира светским стандардима чак и када је потпуно одсечена од њих. Искуство стечено на тамнавским коповима постало је камен темељац за све будуће подухвате – испричао нам је Стојаковић, подсетивши нас на једно време када се „немогуће“ није прихватало као одговор.

Т. Крупниковић

■ Пробни рад, 1994. година

Заслужени пласман у највиши ранг

Лазаревац ће од наредне јесени поново бити поприште прволигашких кошаркашких окршаја. Одличном игром током целе такмичарске године, Кошаркашки клуб „Колубара ЛА 2003“ стигао је до шампионске титуле у Другој мушкој лиги и тиме обезбедио директан пласман у Кошаркашку лигу Србије.

Након што су прошле године испали из елитног друштва

Лазаревчани нису очајавали. Напротив, под вођством стручног штаба и уз огромну подршку управе, екипа је ушла у сезону са јасном визијом. Резултати су били импресивни. Од самог старта првенства екипа је наметнула темпо који конкуренти нису могли да испрате, остваривши у једном тренутку невероватан низ од 19 узастопних победа. Сезону су привели крају са скором од 28 победа и два

пораза, чиме су потврдили свој квалитет.

Круна успеха стигла је у виду шампионског пехара који је играчима и управи клуба уручио Небојша Човић, председник КСС-а. Поред тимског успеха, статистички се из екипе издвојио Михаило Тодоровић, чија је доминација у рекету крунисана титулом најбољег центра лиге и местом у идеалној петорци првенства.

Овај успех није само спортски резултат већ и тријумф заједништва. Лазаревац је још једном потврдио да је град кошарке, а „црно-зелени“ најгледанији тим овог ранга. Просечно је преко 600 гледалаца пратило домаће мечеве, док је у одлучујућим дуелима хала била тесна да прими све љубитеље игре под обручима.

Повратак у КЛС доноси нове изазове, јаче противнике и потребу за додатним јачањем играчког кадра. Ипак, уз овакву базу навијача и стабилну организацију, Лазаревац може са поносом да каже да поново има прволигаша. Управа клуба већ најављује планове за наредну сезону.

Т. Крупниковић

Нови тренер

Оно што је за сада познато је да ће од следеће сезоне нови тренер „зелено-црних“ бити прослављени репрезентативац и бивши ас КК „Партизана“ Стефан Бирчевић. Овим започиње ново поглавље у каријери, пошто ће први пут самостално предводити сениорски тим са клупе. Очекује се да ће Бирчевићево богато интернационално искуство донети неопходну енергију и подићи квалитет игре лазаревачког прволигаша на виши ниво.

■ И одбојкашице „Колубаре“ у вишем рангу

Екипа младих одбојкашица ОК „Колубара“, састављена искључиво од играчица из нашег града и предвођена тренером Марином Петровић, поново ће се такмичити у вишем рангу у Првој лиги Србије.

Успешан крај ове сезоне остаће за тим упамћен као једна од најлепших потврда клупског рада. Након што су прошле године испале из прволигашког друштва, лазаревачке одбојкашице су експресно избориле и повратак, показавши да квалитет ипак постоји.

Оно што овај резултат издваја од других јесте одлука клуба да се у борбу за бодове крене без појачања са стране. Терет првенства изнеле су искључиво

Повратак отписаних

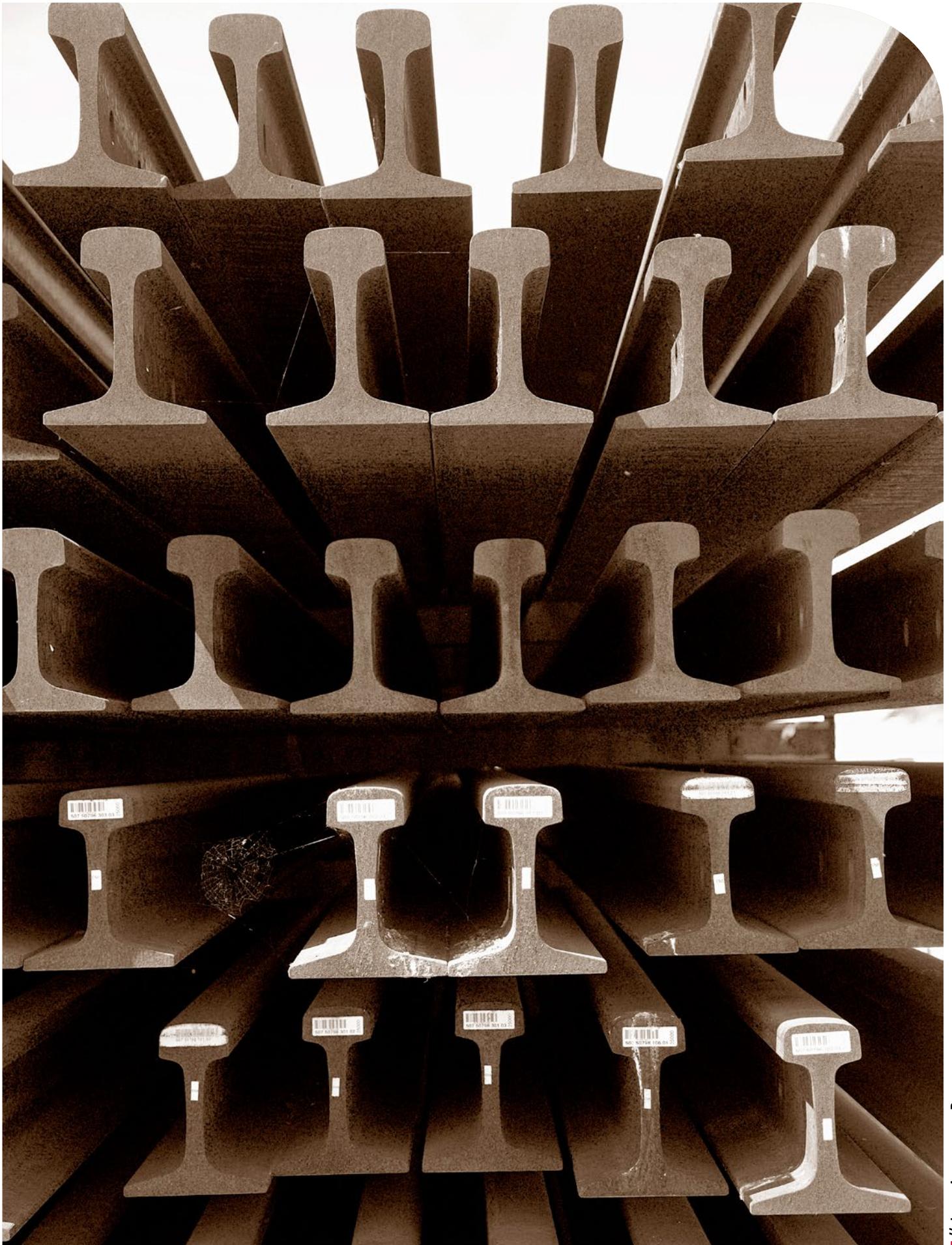
домаће играчице, девојке које су одбојкашки расле у Лазаревцу.

Тренер Марина Петровић успела је да уклопи младост и таленат у хомогену екипу која је током целе сезоне играла на високом нивоу.

– Поверење ukazano домаћим играчицама вишеструко се исплатило, добили смо жељени резултат, а екипа је стекла драгоцену искуство за виши ранг и јачу конкуренцију – каже Марина.

Повратак у виши ранг је велика ствар за лазаревачки спорт, а чињеница да су га избориле „деца из клуба“ даје наду да ће одбојка у нашем граду поново бити у одбојкашком врху.

Т. К.

/// Фото: Александар Рашин

CIP – Каталогизacija у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА Србије Енергија Колубара ЕПС ЕПС Енергија Колубара / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
2017. бр. 1 (нов.) - . - Београд : Електропривреда Србије, 2017- (Аранђеловац : Три О). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: Колубара (Пазаревац) = ISSN 1451-2890
ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
COBISS.SR-ID 250299404

